

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **V. B.**
státní příslušnost Moldavská republika
pobytem Pobytové středisko Havířov,
Na Kopci 5, 735 64 Havířov-Dolní Suchá

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2024, č. j. OAM-597/BA-BA01-ZA01-2024, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze dne 26. 6. 2024 brojil žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2024, č. j. OAM-597/BA-BA01_ZA01-2024 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný posoudil jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. První žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce již v roce 2022. Rozhodnutím ze dne 21. 2. 2023, č. j. OAM-384/LE-BA02-K01-2022, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, §13, §14, § 14a § 14b zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 31. 1. 2024, č. j. 62 Az 8/2023-29, zamítl. Rozsudek krajského soudu potvrdil Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 9 Azs 77/2024-35.
3. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce dne 30. 4. 2024 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 2. 5. 2024 poskytl žalovanému údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že hovoří rusky, je moldavské národnosti, pravoslavný křesťan. Není a nikdy nebyl politicky aktivní. Je rozvedený, dcera se narodila v roce 1995, žije v Moldavsku, syn zemřel. Do České republiky vycestoval v roce 2022 autobusem. O azyl žádal již v roce 2023. Cítí se zdravý, nemá žádná omezení či zvláštní potřeby, pouze vysoký tlak. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se nemůže do Moldavska vrátit, jelikož byl svědkem trestného činu. Žalobcův soused – podnikatel byl napaden dvěma pachateli, bylo mu způsobeno zranění a na jeho následky zemřel. Žalobce vyšel ze dveří svého bytu právě ve chvíli, kdy souseda bodali pachatelé nožem. Pachatelé žalobce viděli, vyhrožovali mu a chtěli jej zabít. Při první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce tyto skutečnosti neuvedl. Také sdělil, že se účastnil protestních akcí a byl přesvědčen, že to bude dostatečný důvod pro kladné vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu.
4. Krajský soud zjistil, že žalovaný v rámci správního řízení shromáždil tyto podklady: Moldavsko: Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu z října 2023 a Moldavsko, Informace OAMP ze dne 16. 11. 2023, Situace moldavských občanů vracejících se do země po dlouhodobém pobytu v zahraničí.
5. Do protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 28. 5. 2024 žalobce uvedl jako novou skutečnost, že „se stále objevují telefonické dotazy, kde jsem. Volají mé dceři a upozorňují, že pokud chci žít, musím zaplatit 30.000 EUR“.
6. Dne 4. 6. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, ve kterém uvedl, že nová skutečnost, tedy že byl žalobce během svého pobytu v Moldavsku svědkem trestného činu, byla žalobci objektivně známa již v průběhu předchozího správního řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce měl možnost i povinnost tyto skutečnosti uvést už v rámci první žádosti o mezinárodní ochranu, pokud je považoval za významné pro udělení mezinárodní ochrany. Je tedy jeho zaviněním, že tyto skutečnosti nebyly předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Na základě informací o zemi původu žalovaný zjistil, že v Moldavsku nedošlo od doby, kdy byla posuzována předchozí žádost o mezinárodní ochranu, k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, která by svědčila o tom, že by žalobce mohl být vystaven pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu nebo že by mu mohla hrozit vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný Moldavsko stále považuje za bezpečnou zemi původu. Žalobce dle žalovaného neuvedl žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žalobce z vlasti a obav z návratu do vlasti. Opakovanou žádost žalobce tedy žalovaný hodnotil jako nepřipustnou a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil.

III. Obsah žaloby

7. Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce včasnou žalobou, v níž navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
8. Žalobce namítal, že žalovaný porušil § 3 a 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“), § 50 odst. 3 a 4 s. ř., § 68 odst. 3 s. ř., § 12 písm. a) a b) zákona o azylu, § 14a zákona o azylu, čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, čl. 3 Úmluvy proti mučení, čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků.
9. Žalobce uvedl, že od předchozího správního řízení došlo k novým skutečnostem, proč se nemůže vrátit do vlasti. Zopakoval, že byl svědek trestného činu, útočníci jej viděli a vyhrožují jemu i jeho dceři. Žalobce se obává o svůj život i život rodiny. Za novou skutečnost lze považovat výhružné telefonáty a telefonické zprávy, které „jsou směřované k žalobci prostřednictvím jeho dcery“. Žalobce opakovaně vypověděl, že se obává návratu do vlasti kvůli účasti na demonstraci proti vládním orgánům separatistické moldavské oblasti Podněstří. Z tohoto důvodu proti němu bylo zahájeno trestní stíhání. Navrácením do vlasti by byla porušena zásada non-refoulement.
10. Žalobce měl za to, že žalovaný nezohlednil veškeré skutečnosti, které žalobce v řízení sdělil, jeho úvahy mají znaky svévole.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 28. 6. 2024 odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2023, sp. zn. 4 Azs 166/2023, který se týkal břemene tvrzení v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že pokud žadatel o mezinárodní ochranu neuvede všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, aniž by mu v tom bránil nějaký objektivní důvod, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemene tvrzení mohl zhojit podáním opakované žádosti o mezinárodní ochranu (shodně např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 151/2005-86 či č. j. 9 Azs 36/2010-76). Krajský soud má povinnost při přezkoumání rozhodnutí o opakované žádosti o mezinárodní ochrany toliko zjišťovat, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděnými žadatelem se má krajský soud zabývat pouze z toho hlediska, zda žadateli byly známy v době jeho první žádosti, a zda je tedy mohl uvést či zda mu v tom bránily objektivní důvody. Věcné projednání opakované žádosti o mezinárodní ochrany je třeba vykládat restriktivně, aby byl respektován princip právní jistoty, jehož výrazem je překážka věci pravomocně rozhodnuté.
12. Žádost, o které žalovaný rozhodoval napadeným rozhodnutím, byla již druhá v pořadí. Nově uváděnou skutečnost, tedy obavy z vyhrožování kvůli tomu, že byl svědkem spáchání trestného činu, mohl žalobce namítat již v první žádosti, jelikož mu už v té době byla známa.
13. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl, jelikož je nedůvodná.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí krajský soud nezjistil takové vady, k nimž by byl povinen přihlídnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 s. ř. s.). Krajský soud rozhodl ve věci bez jednání, neboť pro takový postup byly splněny podmínky stanovené v § 51 odst. 1 s. ř. s.

15. Žaloba **není** důvodná.
16. Podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
17. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost takové žádosti ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákon o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
18. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Z konstrukce právní úpravy uvedené v zákoně o azylu vyplývá, že v případě nepřipustných žádostí se řízení zastavuje [§ 25 písm. i) zákona o azylu], aniž by správní orgán musel přistoupit k meritornímu přezkoumání důvodů žádosti.
19. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
20. K otázce opakovaných žádostí krajský soud nejprve obecně připomíná některá základní východiska. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, je *„[h]lavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany [...] postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud dále uvedl, že zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele.
21. V rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že *„[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“*
22. Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které žadatel nemohl uplatnit během předchozího řízení (viz např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-6, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96).

23. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19).
24. Napadené rozhodnutí shora uvedené náležitosti odůvodnění obsahuje. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve konstatoval, že žalobce shodně s předchozím řízením o udělení mezinárodní ochrany odmítal svůj návrat do vlasti, jelikož má obavy z pronásledování vládními orgány separatistické moldavské oblasti Podněstří. Žalovaný v napadeném rozhodnutí zopakoval závěry z předchozího rozhodnutí o první žádosti o mezinárodní ochranu, sdělil, že rozhodnutí o první žádosti o mezinárodní ochranu žalobce potvrdil jak Krajský soud v Ostravě, tak Nejvyšší správní soud.
25. Žalovaný následně posuzoval důvody podání žádosti o mezinárodní ochranu, které žalobce uvedl poprvé až v druhé žádosti o mezinárodní ochranu. V této souvislosti je třeba připomenout, že ze znění § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že novou skutečností je pouze taková skutečnost, kterou žalobce nemohl bez své viny uvést v řízení o předchozí žádosti, tedy skutečnost, která v té době vůbec neexistovala nebo o které žadatel objektivně bez své viny nevěděl. Tato skutečnost pak musí nasvědčovat tomu, že žadateli hrozí pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2014, č. j. 9 Azs 171/2014-31, plyne, že „aby mohla být nová skutečnost podkladem pro řízení o mezinárodní ochraně, musí mít z hlediska udělení mezinárodní ochrany určitou relevanci. Teprve v tom případě je nová skutečnost způsobilým podkladem pro nové řízení.“. Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018-45). Žalobce nově v nyní posuzované opakované žádosti o mezinárodní ochranu tvrdil, že byl během pobytu v Moldavsku svědkem trestného činu, pachatelé jej viděli a vyhrožují mu. K těmto těmto nově tvrzeným důvodům žalovaný v napadeném rozhodnutí správně uvedl, že uvedené skutečnosti byly žalobci známy již v průběhu řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce měl možnost tyto důvody uvést a pouze vlastním zaviněním žalovaný neměl možnost tyto skutečnosti přezkoumat v řízení o první žádosti o mezinárodní ochranu. S tímto odůvodněním se krajský soud plně ztotožňuje. Žalobce má ve správním řízení povinnost tvrdit všechny rozhodné skutečnosti. Přistoupil-li žalobce k jinému postupu a vybíral jen některá tvrzení, u kterých měla za to, že by mohla být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, jde tento postup k jeho tíži a není povinností žalovaného se v novém řízení již dříve známými skutečnostmi zabývat. Opačný postup by vedl k řetězení žádostí o mezinárodní ochranu, což není z pohledu mezinárodní ochrany žádoucí.

26. Žalovaný taktéž splnil povinnost zabývat se tím, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K hodnocení bezpečnostní situace žalovaným lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017–38, v němž vymezil, že „v rozhodnutí o další opakované žádosti musí být alespoň stručně uvedeno, proč k relevantní změně nedošlo a jaké podklady o tom vypovídají.“
27. Žalovaný požadované hodnocení provedl s odkazem na relevantní podklady, přičemž konstatoval, že v posuzované době ke změně v bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce nedošlo. Krajský soud se s tímto hodnocením ztotožňuje a považuje ho za dostatečné pro rozhodnutí ve věci. Hodnocení bezpečnostní situace v Moldavsku provedené žalovaným vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008–71, podle kterého „informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Nelze dále odhlédnout od skutečnosti, že žalobce měl možnost se se zprávami o poměrech náležitě seznámit, přičemž žádné výhrady k jejich obsahu nevnesl, žádné doplnění dokazování nenavrl a další skutečnosti ke své žádosti netvrdil.
28. Krajský soud tedy souhrnně uvádí, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné a netrpí procesními vadami. Důvody, o které žalobce opřel svou opakovanou žádost, žalovaný zcela správně vyhodnotil tak, že nezakládají přípustnost této žádosti. Krajský soud tedy neshledal v napadeném rozhodnutí vytýkanou nezákonnost.
29. Pro úplnost krajský soud dodává, že za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nepovažoval obecnou námitku, že žalovaný porušil základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 EÚLP. Žalobce pouze obecně – bez jakékoli bližší argumentace – shrnul ustanovení, která měl žalovaný porušit, aniž by konkretizoval skutečnosti, o něž svá tvrzení o nezákonnosti napadeného rozhodnutí opírá. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, žalobním bodem je konkrétní (tj. ve vztahu k žalobkyním a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považují žalobkyně napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. „Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). Uvedenou konkretizaci tvrzení žalobce neobsahovala, krajský soud se jimi proto blíže nezabýval.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
31. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu

nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 25. září 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně